

Ktoś miał nam zapłacić, ale zmarł. Co teraz? Czy dług "znika", czy jest szansa jeszcze coś odzyskać?

Czy spadkobiercy muszą się obawiać?

Sposób działania w przypadku **śmierci dłużnika** zależy etapu postępowania.

Śmierć dłużnika może nastąpić:

- przed wszczęciem postępowania,
- w toku postępowania, czyli po wniesieniu pozwu a jeszcze przed wydaniem wyroku,
- po wydaniu wyroku, ale przed złożeniem wniosku do komornika,
- w toku postępowania egzekucyjnego.

Ustalenie spadkobierców po śmieci dłużnika.

Gdy wierzyciel dowie się, że jego dłużnik umarł to pierwsze co powinien zrobić to ustalić jego spadkobierców. To spadkobiercy odpowiadają bowiem za długi. Wbrew temu, co można przeczytać na wielu stronach internetowych, w przypadku śmierci dłużnika przed wszczęciem postępowania lub w jego toku, nie ma konieczności wcześniejszego przeprowadzenia

Phoca PDF

postępowania spadkowego. Następstwo prawne po zmarłym można w takim wypadku wykazać wszelkimi środkami dowodowymi (inaczej jest, jeśli dłużnik zmarł już po wydaniu wyroku)

Oczywiście zawsze bezpieczniej jest wykazywać następstwo prawne po zmarłym stwierdzeniem nabycia spadku lub aktem poświadczenia dziedziczenia. Wierzycielowi (jeśli nie był blisko ze zmarłym dłużnikiem) często trudno jest bowiem w sposób pewny ustalić kto po dłużniku dziedziczy (tj.czy miał żonę/męża, czy miał dzieci a może sporządził testament). Jeśli jednak wierzyciel taką wiedzę ma, nie musi przeprowadzać postępowania spadkowego po dłużniku.

Wskazując spadkobierców (bez stwierdzenia nabycia spadku lub aktu poświadczenia dziedziczenia) zawsze istnieje ryzyko pomyłki. Wystarczy, że dłużnik sporządził testament, którym do spadku zamiast żony powołał kochankę.

Ważne: Stwierdzenie nabycia spadku w większości wypadków nie przerywa biegu przedawnienia. Należy zawsze rozważyć, czy jest ryzyko przedawnienie, bo postępowanie spadkowe trochę może potrwać.

Jak dowiedzieć się, czy po zmarłym dłużniku było przeprowadzone postępowania spadkowe? Kto spadek przyjął, a kto go odrzucił?

Te wszystkie informacje uzyskamy w sądzie spadku. Sądem spadku jest sąd właściwego ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania spadkodawcy, a jeżeli miejsca zamieszkania w Polsce nie da się ustalić, do sądu miejsca, w którym znajduje się majątek spadkowy lub jego część, ewentualnie jeśli tego majątku nie to Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy - art. 628 k.

W sądzie spadku wierzyciel dowie się:

- Czy było prowadzone postępowanie spadkowe po zmarłym dłużniku?
- Czy został sporządzony u notariusza akt poświadczenia dziedziczenia?
- Czy któryś ze spadkobierców odrzucił spadek i jeśli tak, kto należy do kolejnego kręgu dziedziczących?

Wykazując interes prawny (czyli przedstawiając np. dokumenty, z których wynika dług) wierzyciel uzyska wgląd do akt postępowania o stwierdzenie nabycia spadku (sygn. akt. Ns) lub akt, w których sąd zarejestrował przesłany przez notariusza akt poświadczenia dziedziczenia lub oświadczenie o odrzuceniu spadku (sygn akt. N). W postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku i akcie poświadczenia dziedziczenia będą wymienieni spadkobiercy. W oświadczeniu o odrzuceniu spadku sąd lub notariusz odbierają zaś oświadczenia w zakresie kolejnego kręgu spadkobierców.

Część rzeczy można sprawdzić już elektronicznie!

Od kilku lat w Polsce istnieje funkcjonuje Rejestr Spadkowy**,** który zawiera informacje o

- Notarialnych aktach poświadczenia dziedziczenia sporządzonych po 01.03.2009 r.

Phoca PDF

- Sądowych stwierdzeniach nabycia spadku wydanych po 08.09.2016 r.
- Europejskich poświadczeniach spadkowych wydanych w Polsce po 08.09.2016 r.

Znając podstawowe dane zmarłego dłużnika dowiemy się czy w ogóle, a jeśli tak to gdzie było po nim prowadzone postępowanie spadkowe. Nie uzyskamy elektronicznie informacji, kto nabył spadek, ale gdzie należy poszukiwać dokumentów poświadczających dziedziczenie.

Istnieje również rejestr testamentów. Nie jest on dostępny przez internet. Zapytanie można złożyć w każdej kancelarii notarialnej. Nie dowiemy się z niego treści testamentu i danych osobowych spadkobierców, ale gdzie taki testament został złożony (jeśli w ogóle jest).

Śmierć dłużnika przed wszczęciem postępowania o zapłatę.

Jeśli dłużnik umrze jeszcze zanim wystąpiliśmy do sądu a zapłatę, należy po prostu, zamiast dłużnika pozwać jego spadkobierców. Pamiętać przy tym należy, że śmierć dłużnika, ani wystąpienie wierzyciela z wnioskiem o stwierdzenia nabycia spadku nie przerywa biegu przedawnienia.

Spadkobiercy mogą nawet o długu nie wiedzieć. W takim wypadku, aby nie narażać się na koszty, warto wysłać wezwanie do zapłaty. Być może proces nie będzie w ogóle potrzebny a spadkobieercy uregulują dobrowolnie zobowiązania smarłego kontrahenta Jak napisać wezwanie do zapłaty przeczytasz tutaj --> Czy warto wzywać do zapłaty? Wzór wezwania do zapłaty.

Śmierć dłużnika w toku sprawy o zapłatę.

Jeśli dłużnik umrze w toku sprawy o zapłatę, sąd zawiesi postępowanie. Postępowanie będzie zawieszone tak długo dopóki wierzyciel nie wskaże następców prawnych zmarłego (ewentualnie nie zostanie ustanowiony kurator spadku). Wierzyciel ma na to 5 lat. Później postępowanie zostanie umorzone. Również i w tym wypadku nie ma bezwzględnego obowiązku przeprowadzania postępowania spadkowego po zmarłym. Jeśli jest na to czas, warto to jednak zrobić, aby mieć pewność, że jako spadkobiercy wskazane zostały właściwe osoby.

Śmierć dłużnika po wydaniu wyroku, ale przed złożeniem wniosku egzekucyjnego.

Jeśli wierzyciel nie wie o śmierci dłużnika i złoży wniosek egzekucyjny, komornik postępowanie umorzy. W takim wypadku niezbędne jest uzyskanie klauzuli wykonalności nadanej przeciwko spadkobiercom zmarłego dłużnika.

W tym wypadku postępowanie spadkowe jest już niezbędne. Jeśli dłużnik zmarł po powstaniu tytułu egzekucyjnego, przejście obowiązków na spadkobierców wykazać za pomocą tylko dwóch środków dowodowych: dokumentu urzędowego lub dokumentu prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym. Z dokumentów tych powinno wynikać następstwo prawne po dłużniku. W zasadzie jedynymi takimi dokumentami mogą być: postanowienie o stwierdzeniu

Phoca PDF

nabycia spadku lub akt poświadczenia dziedziczenia. Posiadając stwierdzenie nabycia spadku albo akt poświadczenia dziedziczenia, wierzyciel może uzyskać klauzule wykonalności na spadkobierców i od razu wszcząć przeciwko nim egzekucję, jeśli dobrowolnie nie spłacą długu.

Śmierć dłużnika w toku egzekucji.

W przypadku śmierci dłużnika po wszczęciu egzekucji ustawodawca nie wymaga już nadania klauzuli wykonalności przeciwko spadkobiercom dłużnika. Jak komornik dowie się, że dłużnik zmarł - zawiesi postępowanie. W takim wypadku zawieszone postępowanie egzekucyjne, komornik podejmuje z udziałem spadkobierców dłużnika, po wykazaniu tego prawomocnym postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku lub aktem poświadczenia dziedziczenia.

Na co trzeba uważać? Trzeba złożyć wniosek o stwierdzenie nabycia spadku w ciągu **6 miesięcy** od dnia zawieszenia postępowania! Jeśli wierzyciel tego nie zrobi, komornik postępowanie umorzy, a co gorsze może obciążyć wierzyciela kosztami egzekucji.

Potrzebujesz więcej informacji skontaktuj się z **Kancelarią.**

Możesz także skorzystać z **Pomocy prawnej online.**

adw. Marta Rozwadowska - Kucka

Jeśli to, co napisałam było dla Ciebie pomocne polub moją stronę na Fb lub udostępnij artykuł.

Dzięki temu będę wiedziała, jakie teksty są przydatne dla czytelników.

Jeśli coś jest niejasne, pozostaw komentarz.

Ilustracja wprowadzenia Joanna Kosinska on Unsplash

Phoca PDF